

Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

1. Czy wniosek o dofinansowanie może być pozytywnie rozpatrzony w przypadku, gdy dołączony do niego dokument księgowy jest fakturą z odroczonym terminem płatności lub na przelew?

Realizujący zlecenie może wystawić fakturę z odroczonym terminem płatności lub przelewem (np. dotyczy to osób niepełnosprawnych, które nie mają wystarczających środków na pokrycie udziału własnego). Istnieje zatem możliwość dofinansowania ze środków PFRON po przedstawieniu przez wnioskodawcę przedmiotowej faktury wraz z potwierdzoną za zgodność kopią zrealizowanego zlecenia.

W przypadku, gdy wystawiona faktura jest na przelew, osoba niepełnosprawna składając wniosek z takimi dokumentami księgowymi dołącza pisemną prośbę o przekazanie przyznanego dofinansowania bezpośrednio na konto sprzedawcy (realizatora zlecenia). Na tej podstawie powiatowe centrum pomocy rodzinie przelewa środki PFRON na podane konto.

2. Jakie dokumenty powinna przedstawić osoba niepełnosprawna ubiegająca się o dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne lub środki pomocnicze, jeżeli zakupu dokonała w latach poprzednich?

Fakt dokonania zakupu w latach ubiegłych nie zwalnia wnioskodawcy z konieczności dołączenia do wniosku (oprócz faktury lub innego dokumentu potwierdzającego zakup) potwierdzonej za zgodność kopii zrealizowanego zlecenia na takie zaopatrzenie. W takim przypadku kopie niezbędnych dokumentów osoba niepełnosprawna może uzyskać u sprzedawcy (niektórzy sprzedawcy przechowują kopie zleceń) lub w Narodowym Funduszu Zdrowia. Trzeba jednak pamiętać, że uzyskanie kopii tych dokumentów może być utrudnione.

3. W jaki sposób obliczać wysokość dofinansowania zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w przypadku mieszkańców domów pomocy społecznej lub innych placówek opiekuńczych?

Rozpatrując wniosek osoby zamieszkującej w różnego rodzaju placówkach należy zwrócić uwagę, czy inne przepisy nie nakładają na daną placówkę obowiązku zapewnienia tego sprzętu, o który wnioskuje osoba niepełnosprawna.

Zgodnie z art. 58 ust.1 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901, z późn. zm.) wydatki związane z zapewnieniem całodobowej opieki mieszkańcom oraz zaspokajaniem ich niezbędnych potrzeb bytowych i społecznych w całości pokrywa dom pomocy społecznej.

W przypadku zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych DPS jest zobowiązany pokryć koszty udziału własnego pensjonariusza do wysokości ustalonego w przepisach odrębnych limitu. W tej sytuacji pensjonariusz nie może ubiegać się o dofinansowanie ze środków PFRON, gdyż koszty związane z zakupem przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych do wysokości ustanowionego limitu pokrywa DPS, Obowiązek ten został określony w art. 58 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

W przypadku, gdy cena zakupu ww. środków lub przedmiotów byłaby wyższa od ustalonego limitu – kwota będąca różnicą może być dofinansowana ze środków PFRON wg zasad określonych w § 13 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 926, z późn. zm.)

4. Czy można dofinansować ze środków PFRON zakup koncentratora tlenu (stacjonarnego bądź przenośnego)?

W obecnym stanie prawnym nie ma możliwości uzyskania dofinansowania ze środków PFRON do zakupu koncentratora tlenu.

Dofinansowanie wyrobów medycznych ze środków PFRON następuje poprzez zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze [(katalog tych przedmiotów i środków określony został w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie (Dz. U. z 2024 r. poz. 500)], przy czym realizowane jest ono ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia, a środki PFRON mogą być wykorzystane jedynie na dofinansowanie dla tych osób niepełnosprawnych, które spełniają określone w § 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki

Spółecznej z dnia 25 czerwca 2002r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 926, z późn. zm.) kryterium dochodowe.

Jednakże koncentrator tlenu nie jest umieszczony w wykazie wyrobów medycznych, stanowiącym załącznik do rozporządzenia w sprawie wyrobów medycznych (...), dlatego też jego zakup nie może być dofinansowany z ww. środków.

5. Czy świadczenie wychowawcze (500+) powinno być wliczane do dochodu?

Zgodnie z art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 323) ilekroć w ustawie jest mowa o dochodzie - oznacza to, po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób:

- a. przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, 30 b, 30c, 30 e i 30 f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1426, z późn. zm.), pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- b. deklarowany w oświadczeniu dochód z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, pomniejszony o należny zryczałtowany podatek dochodowy i składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne,
- c. inne dochody niepodlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, których zamknięty katalog zawarty jest także lit. c.

Świadczenie wychowawcze, będące świadczeniem nieopodatkowanym, nie zawiera się w ww. ustawowej definicji dochodu, w związku z tym nie jest dochodem w rozumieniu ustawy o świadczeniach rodzinnych.

6. Czy o dofinansowanie sprzętu rehabilitacyjnego mogą ubiegać się podmioty gospodarcze, prowadzące działalność odpłatną, jednostki opieki zdrowotnej i pomocy społecznej?

Zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 926, z późn. zm.) osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej mogą ubiegać się o dofinansowanie ze środków Funduszu zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny raz w roku, jeżeli prowadzą działalność związaną z rehabilitacją osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej dwóch lat przed dniem złożenia wniosku oraz udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON. Przepisy te nie precyzują, czy działalność ta ma być odpłatna czy nie.

Każdy podmiot prowadzący działalność w ww. zakresie przynajmniej przez 2 lata przed złożeniem wniosku oraz spełniający inne, określone przepisami warunki, może występować o dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, o ile odrębne przepisy nie nakładają na dany podmiot obowiązku zapewnienia tego sprzętu.

W związku z powyższym, jeżeli odrębne przepisy nakładają na wnioskodawcę obowiązek zapewnienia sprzętu, nie może ona skorzystać z dofinansowania do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny ze środków PFRON.

7. Jakie dokumenty powinny przedstawić podmioty, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 926, z późn. zm.), w celu udokumentowania prowadzenia działalności związanej z rehabilitacją osób niepełnosprawnych w okresie 2 lat przed złożeniem wniosku i posiadania środków własnych?

Przepisy regulujące powyższe kwestie nie określają sposobu udokumentowania posiadania środków i prowadzenia działalności.

Ww. dokumentami mogą być wszelkie dokumenty (np. wyciągi bankowe, sprawozdania, protokoły, uchwały, umowy itp.) informujące o powyższym.

Należy pamiętać, że np. wyciąg z centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej dotyczący prowadzenia ww. działalności nie jest wystarczającym dokumentem świadczącym o prowadzeniu działalności związanej z rehabilitacją osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej dwóch lat przed dniem złożenia wniosku, ponieważ nie oznacza faktycznego prowadzenia tej działalności.

8. O jakiego rodzaju sprzęt mogą ubiegać się podmioty określone w § 5 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 926, z późn. zm.)?

W przepisach prawnych w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych nie zostało zdefiniowane pojęcie „sprzęt rehabilitacyjny”. Nie określono także katalogu takiego sprzętu. Należy jednak mieć na uwadze, że chodzi o sprzęt wspomagający proces rehabilitacji w rozumieniu art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44). Dlatego też do sprzętu rehabilitacyjnego można zaliczyć różnego rodzaju urządzenia, których wybór zależy od rodzaju niepełnosprawności osób niepełnosprawnych, które będą korzystać z tego sprzętu.

Zarówno ocena, jak również rozstrzygnięcie w sprawie sposobu rozpatrzenia wniosku o przyznanie dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, należy do powiatowego centrum pomocy rodzinie, które posiada całość dokumentacji, jest dysponentem ww. środków i odpowiada za ich wydatkowanie.